

Gmina Tyczyn

Nr 6 (353)
27.03. - 9.04.2005 r.

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Biała Borek Stary Budziwój Hermanowa Kielnarowa Matysówka Tyczyn

*Niech radość nieustannie gości w domach,
a Wielkanocne Jajko doda wiary, że spełnią się nasze oczekiwania.
Pogodnych, zdrowych Świąt Wielkanocnych, wszelkich łask Bożych
i pomyślności w życiu osobistym wszystkim Mieszkańcom
życzą władze samorządowe Gminy i Redakcja „Głosu Tyczyzna”*

Samorząd z zasadami

Zamiast petent będziemy zwracać się klient, a urząd będzie świadczyć usługi - tak ma wyglądać przyszłość w gminach, które przystąpiły do programu „Przejrzysta Polska”. 16 marca br. w ratuszu Urzędu Miasta Rzeszowa odbyło się spotkanie konsultacyjne z ekspertami przedstawicielami samorządów z Podkarpacia, które przystąpiły do tej akcji. Nasz samorząd reprezentowany był przez **mgr.inż. Jadwigę Klos i mgr.inż. Małgorzatę Jarosińską (na zdj.)**.

Na spotkaniu omówione były zagadnienia przejrzystości w funkcjonowaniu władz samorządowych oraz braku tolerancji dla korupcji.

Celem programu „Przejrzysta Polska” jest przede wszystkim promowanie uczciwości i skuteczności w samorządach. Ma to się przyczynić do poprawy jakości życia publicznego oraz do pobudzenia aktywności obywatelskiej. Adresatem akcji są samorządy terytorialne, które przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami chcą udoskonalać praktykę sprawowania władzy oraz dążą do wyeliminowania korupcji i innych form patologii. Na Podkarpaciu są 42 takie samorządy, w tym trzy miasta na prawach powiatu (Krosno, Przemyśl i Rzeszów).

Zdecydowaliśmy się przystąpić do tego projektu, ponieważ chcemy by nasz urząd lepiej funkcjonował, aby mieszkańcy byli dobrze poinformowani o wszystkim, co dzieje się w gminie. Między innymi o tym, jak wydawane są ich pieniądze - co zaprezentowaliśmy w dołą-

czonej do poprzedniego numeru „Głosu Tyczyna” (żółtej wkładce **Skąd bierzmy pieniądze i na co je wydajemy w Gminie Tyczyn**).

Kiedy mieszkańcy będą więcej wiedzieć o tym co dzieje się w ich gminie, będą się z nią utożsamiać. Jest to jedno z głównych założeń akcji.

To nie jedyne zmiany, jakie szykują się w gminach, które przystąpiły do projektu. Wszystkie samorządy muszą do końca września przygotować tzw. karty usług.

Będą to kartki z wszystkimi niezbędnymi informacjami dotyczącymi, na przykład, wyrobienia dowodu osobistego czy uzyskania zezwolenia na wycięcie drzewa. Zostaną na nich spisane wszyst-

kie potrzebne do załatwienia, na przykład dowodu osobistego, dokumenty oraz wszystkie związane z tą czynnością terminy. Każdy z samorządów musi skatalogować 50 usług.

Samorządy, które wezmą udział w programie i uporają się z wybranymi zadaniami, nagrodzone zostaną certyfikatem uczestnictwa wydanym przez organizatorów wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi czy staroście i znajdą się na specjalnej „mapie przejrzystości”.

Z projektem wiąże się na razie dużo papierkowej pracy. Ale mamy nadzieję, że włożony wysiłek będzie niedługo procentował i nasz urząd będzie coraz bardziej przyjazny mieszkańcom. (mj.)

Rośnie sala

W 2003 r. Gmina Tyczyn rozpoczęła budowę sali sportowej o wymiarach areny 22x44 m. Na wykonawcę, w drodze przetargu nieograniczonego, została wybrana firma RESBUD z Rzeszowa. Sala jest przeznaczona dla potrzeb gimnazjum, może z niej korzystać Zespół Szkół w Tyczynie, mieszkańcy naszej gminy, oraz może służyć na wynajem dla celów sportowych i społecznych. Ogółem wartość budowy nowej sali zamyka się kwotą 4.638.759 zł. Jest to wartość finansowa bez małej architektury - dróg, chodników, boisk, ukształtowania terenu. Wartość całego zadania zamyka się kwotą 5.340.259 zł.

Dotychczas wydatkowaliśmy na ten cel 1.918.711 zł, w tym z Urzędu Marszałkowskiego otrzymaliśmy dofinansowanie w wysokości 87.048 zł. W 2005 r. liczymy na wsparcie finansowe inwestycji przez Urząd Marszałkowski ze środków Totalizatora Sportowego.

Z budżetu gminy na bieżący rok przeznaczaliśmy kwotę 1.282.118 zł. Aktualnie na budowie wykonywane są końcowe prace związane z budową dachu oraz osadzeniem stolarki okiennej.

W celu dokonano obniżenia ciężaru ogólnego dachu oraz odciążenie słupów i fundamentów przeprojektowano dach. Odciążenia dachu dokonano

Ciąg dalszy na stronie 5

Święto pań...

"Elżbieta, Ela, Bessie, Eliza, Lizka,
Jelisawieta

Tak mało miejsca zajmuje
- słodka, łagodna, kobieta".
„Elżbieta”,

Kazimiera Hłakowiczówna

8 marca - Święto Kobiet. Kontrowersyjne, aczkolwiek dla każdej kobiety - i tej małej, i tej dużej - łączące się z uśmiechem i niespodzianką, gdy otrzyma upominek czy pachnący kwiatek, przypominający w mroźny dzień o zbliżającej się wiosnie.

W taki właśnie dzień, 8 marca w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Tyczynie spotkały się panie. Na to marcowe popołudnie przyszły do Domu Kultury przedstawicielki kilku pokoleń. Babcię i mamy zasiadły na sali widowiskowej przy ustawionych kawiarnianych stolikach i przy zapalonych świecach popijały herbatę. Młode dziewczęta skorzystały z zaproszenia fryzjerek i kosmetyczek z zakładu „La Rose`e” w Tyczynie i postanowiły

wiły nieco zmienić swój wizerunek (i przyznać trzeba, że wszystkie po tej „odmianie” wyglądały wprost szalowo!!!). A najmłodsze dziewczynki zapewne przeżywały największe emocje - bo przyszło im na scenie zaprezentować się w wokalnym i tanecznym, barwnym programie artystycznym. Obok nich wystąpili również młodzi recytatorzy z poważnymi tekstami wierszy o imionach Kazimierzy Hłakowiczówny.

Wszystkim biorącym udział w tym uroczystym wieczorze niezapomnianych przeżyć dostarczył recital młodej piosenkarki, Katarzyny Tulei z Rzeszowa. Pani Katarzyna z brawurą, ale i ogromnym

wyczuciem nastroju wykonała najpiękniejsze piosenki Edith Piaff.

Tak więc, w tym dniu wszystkie panie - oprócz kwiatów i życzeń - znalazły coś dla siebie; od chwil zadumy i radości przy oglądaniu występów małych artystów, do wzruszenia i zachwytu podczas wspaniałego recytalu piosenki francuskiej.

A za rok znów zaprosimy panie do nas na uroczysty wieczór, nie bacząc na to, że do Święta Kobiet skutecznie przylgnęła etykieta „święto kontrowersyjne”. Zatem, do zobaczenia 8 marca - za rok.

Jolanta Kocyla

Sesja Rady Miejskiej

31 marca br. odbędzie się sesja Rady Miejskiej. Porządek obrad przewiduje:

- > przedstawienie informacji o działalności Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym i funkcjonowaniu placówki w Czerwonkach,
- > uchwalenie regulaminu przyznawania

i zasad obliczania dodatków do wynagrodzenia dla nauczycieli (za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz nagród za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze), wysokość wynagrodzenia nauczycieli stażystów oraz zasady przyznawania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego,

- > uchwalenie regulaminu udzielania pomocy materialnej dla uczniów zamieszkających na terenie Gminy Tyczyn (stypendia socjalne),

- > wyrażenie stanowiska wobec opinii Wojewody Podkarpackiego w przedmiocie zmiany granic miasta Rzeszowa,
- > zezwolenia na przekazanie działki w wieczyste użytkowanie (Tyczyn, ul. Kościuszki),
- > uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Budziwój, ul. Dworska),
- > zapoznanie się z informacją o pracy Burmistrza w I kwartale 2005 r. (bs)

Wielkanoc w twórczości dzieci

18 marca br. w Szkole Podstawowej w Budziwoju odbyła się wręczenie nagród laureatom gminnego konkursu pn. „Świąteczna Kartka Wielkanocna”.

Pomysł na zorganizowanie tej cyklicznej imprezy powstał w 2001 r. na jednym ze spotkań nauczycieli działających w Gminnym Forum Samokształceniowym Nauczycieli. Jest to jedna z wielu imprez edukacyjno - kulturalnych zaplanowanych w programie GFSN w roku szkolnym 2004/2005.

Celem konkursu było: rozwijanie aktywności twórczej dzieci, prezentowanie i popularyzacja twórczości dziecięcej oraz kultywowanie wśród uczniów tradycji świąt wielkanocnych.

Konkurs cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczniów i nauczycieli. Co roku nadsyłanych jest coraz więcej prac. Wszystkie wykonane zostały ciekawymi i oryginalnymi technikami i odpowiadały wymogom regulaminowym.

Dzieci włożyły w wykonanie kartek bardzo dużo pracy. Wykazały się pomysłowością i starannością wykonania, za co należą się im gratulacje i słowa uznania. Podziękowania kierujemy również do nauczycieli, którzy zapoznali uczniów z nowymi technikami i nadzorowali ich prace.

Na tegoroczny konkurs nadesłano 89 prac, w tym: SP Biała - 10, SP Borek Stary - 9, SP Budziwój - 29, SP Hermanowa - 8, SP Kielnarowa - 9, SP Matysówka - 16, SP Tyczyn - 8. Prace oceniane były w 5 grupach wiekowych: oddziały „0”, klasy I, klasy II, klasy III i świetlice szkolne. Oto laureaci.

Oddziały „0”

I miejsce - **Klaudia Prokop** (Biała),
II m. **Patrycja Pałka** (Budziwój),
III m. **Anna Dziura** (Matysówka).

Klasy I

I m. **Bartosz Kotula** (Budziwój),
II m. **Konrad Rożkiewicz** (Kielnarowa),
III m. **Paulina Kiferling** (Hermanowa).

Klasy II

I m. **Jakub Szamański** (Tyczyn),
II m. **Arkadiusz Probola** (Matysówka),
III m. **Agnieszka Trzyna** (Borek Stary).

Klasy III

I m. **Katarzyna Gawron** (Budziwój),
II m. **Dawid Ciura** (Borek Stary)
III m. - **Izabela Dąbrowska** (Matysówka)

Świetlice

I m. **Aneta Malak** (Budziwój)
II m. **Anna Kmiotek** (Matysówka)
III m. **Maria Zegar** (Tyczyn)

Przyznano również wyróżnienia.

Oddziały „0” - **Patrycja Łuczek** (Tyczyn),
Natalia Kalita (Budziwój).

Klasy I - **Joanna Domino** (Kielnarowa),
Dorota Kotula (Biała), **Beata Szymkiewicz** (Borek Stary), **Ewelina Krupa** (Budziwój),
Dominika Nowak (Matysówka), **Jacek Stachyra** (Budziwój).

Klasy II - **Natalia Kotula** (Tyczyn), **Warrzocha Mateusz** (Budziwój), **Alicja Biega** (Hermanowa), **Oskar Dąbrowski** (Budziwój), **Monika Klęsk** (Matysówka),
Klaudia Wanat (Kielnarowa).

Klasy III - **Aneta Krzanowska** (Borek Stary), **Natalia Kotula** (Budziwój), **Agniesz-**

Z okazji Świąt Wielkanocnych organizatorzy konkursu składają Czytelnikom „Głosu Tyczyna” najserdeczniejsze życzenia

*Kiedy Wielka Noc nastanie
życzymy Wam
na Zmartwychwstanie
dużo szczęścia i radości,
które niechaj zawsze gości
w dobrym sercu, w jasnej duszy,
niechaj wszystkie żale zgłuszy.*

ka Buczek (Kielnarowa), **Dorota Szala** (Biała), **Bartłomiej Filip** (Kielnarowa).
Świetlice - **Aleksandra Jurek** (Budziwój).

Wszyscy uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy i upominki. Ich zakup był możliwy dzięki funduszom, które otrzymaliśmy od Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy UGiM w Tyczynie.

Podczas rozdania nagród zaproszeni goście mogli obejrzeć program artystyczny przygotowany przez uczniów klasy IIIb pod kierunkiem **Haliny Szybki**, na który złożyły się wierszyki, piosenki i wielkanocne życzenia.

Serdeczne podziękowania kierujemy do Pana Burmistrza, który zaszczylił nas swoją obecnością i od 3 lat patronuje temu konkursowi. Bierze udział w podsumowaniu i wręczeniu nagród podczas uroczystości finałowej.

Organizatorzy:

Marta Chlebek,

Krystyna Borkowska

Szkola Podstawowa w Budziwoju

Dyrekcja Szkoły Podstawowej w Tyczynie informuje, że **do 31 marca 2005 r.** przyjmowane będą w sekretariacie szkoły zapisy do:

- klas pierwszych,
- oddziałów „0” (dzieci 6-letnie, opieka 5-godzinna),
- przedszkola (dzieci 6-letnie, opieka 9-godzinna z wyżywieniem, za odpłatnością)

... i żyli długo, i szczęśliwie

16 marca br. w Urzędzie Gminy i Miasta w Tyczynie odbyła się sympatyczna i wzruszająca uroczystość „Złotych Godów” Państwa: Joanny i Władysława Peszków z Tyczyna, Emilii i Franciszka Ożyłłów z Hermanowej oraz Zofii i Józefa Kleckich z Tyczyna.

Zgodność pożycia małżeńskiego, trud pracy i wyrzeczeń dla dobra założonej przed pół wiekiem rodziny doceniony został przez nasze władze państwowe, dowodem czego są przyznane przez Prezydenta RP specjalne odznaczenia - medale „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”. Aktu dekoracji dokonał Burmistrz Gminy Tyczyn Kazimierz Szczepański przy udziale kierownika USC Teresy Bober. Po oficjalnej części wszyscy zebrani na uroczystości przy symbolicznym poczęstunku wspominali wspólnie przeżyte lata.

Państwo **Joanna i Władysław Peszkowie** ślub wzięli w USC w Tyczynie 1953 r. Wychowali dwoje dzieci. Dziś mają pięcioro wnuków, z których cieszą się każdego dnia.

Państwo **Emilia i Franciszek Ożyłowie** pobrali się w USC w Tyczynie 2 marca 1953 r. Wychowali czworo dzieci - dwóch synów i dwie córki. Mają obecnie ośmioro wnuków i jedną prawnuczkę.

Rośnie sala

Ciąg dalszy ze strony 2

poprzez zastosowanie dźwigarów bez przegubu środkowego. Dźwigary w ilości 3 szt. zaprojektowano z drewna sosnowego klejonego. W wyniku przebudowy dachu uzyskaliśmy wewnętrzny wymiar sali wyższy o około 1,50 m. Realizacji podjęła się firma projektowo-konstrukcyjna Kondrew - Szczecin jako podwykonawca firmy RESBUD.

Do ocieplenia stropu użyto wełny mineralnej Rockwool o grubości 20 cm. Pokrycie dachowe zaprojektowano z blachy trapezowej i blachodachówki grubości 0,75 mm w kolorze zielonym. W takiej technologii zostały wybudowane obiekty sportowe m.in. w Szczecinie - hala sportowa przy szkole podstawowej, Zakopanem i Tarnowie - kryta pływalnia, Kaliszu - obiekty szkoły zawodowej.

Do zakończenia inwestycji potrzeba nam około 2.000.000 zł. Jeżeli otrzymamy wsparcie ze strony Urzędu Marszałkowskiego, to realnie jest przekazanie sali do użytkowania z dniem 1 września 2006 roku.

inż. Bogumiła Kiczek

Od lewej: Joanna i Władysław Peszkowie, Emilia i Franciszek Ożyłowie, Zofia i Józef Kleccy na pamiątkowej fotografii z Burmistrzem Kazimierzem Szczepańskim i kierownikiem USC Teresą Bober

Trzecią uhonorowaną Medalem parą byli Państwo **Zofia i Józef Kleccy**, którzy pochodzą z Świdnicy, od 1979 r. mieszkali w Nowym Borku, a od 3 lat mieszkają w Tyczynie. Ślub wzięli 5 czerwca 1954 r. w Jaworzynie Śląskiej. Wycho-

wali pięcioro dzieci - trzy córki i dwóch synów. Mają także dziewięcioro wnucząt.

Wszystkim Jubilatom życzymy dużo zdrowia, radości, trwałej dalszej miłości i wielu lat wspólnego życia.

(mc)

Dopłaty obszarowe 2005

Od 15 marca do 15 maja w biurach powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa można składać wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich za 2005 r.

Rolnicy, którzy ubiegali się o przyznanie płatności w 2004 r., otrzymają z ARiMR za pośrednictwem poczty częściowo wypełniony formularz wniosku wraz z instrukcją wypełnienia. W przypadku, gdy rolnik złożył podanie o płatność bezpośrednio przed otrzymaniem dokumentów z ARiMR, nie powinien go składać po raz drugi.

Producenci rolni, którzy zamierzają po raz pierwszy złożyć wniosek o płatności obszarowe, powinni wystąpić do ARiMR o nadanie im numeru identyfikacyjnego. Formularze podań o płatności bezpośrednio można otrzymać w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR. Są one też udostępnione na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

O płatności bezpośrednio do gruntów rolnych może się ubiegać producent rolny posiadający gospodarstwo o pow. co najmniej 1 ha, a działki rolne wchodzące w jego skład nie mogą być mniejsze niż 0,1 ha. Płatności przysługują również osobom, które władają gruntami rolnymi z innego tytułu np. dzierżawy, użytkowania i użyczenia. Należy pamiętać, że o dopłatę na daną działkę rolną można ubiegać się tylko jeden wnioskodawca. Jeśli więc osoba użytkująca grunt rolny (a nie będąca jej właścicielem) zamierza złożyć wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich, powinna zawrzeć umowę na użytkowane ziemie (najlepiej w formie pisemnej). W ten sposób uniknie problemów w przypadku, gdy z podaniem o przyznanie płatności bezpośrednich na tę samą działkę rolną wystąpi inny wnioskodawca.

Przypominamy, że

15 marca br. upłynął termin płatności:

- I raty podatku rolnego
- I raty podatku od nieruchomości

Nakazy płatnicze z Tyczyna są do odebrania w kasie Urzędu Gminy i Miasta Tyczyn, a płatnicy z pozostałych miejscowości mogą je opłacać na konto Gminy Tyczyn nr 64 9164 0008 2001 0000 0286 0015 w Banku Spółdzielczym w Tyczynie.

Jeżeli rolnik lub inny wnioskodawca ma już numer identyfikacyjny nadany przez ARiMR, nie musi się o niego ubiegać ponownie. Wyjątkiem jest zmiana danych, np. NIP czy REGON. W takiej sytuacji wnioskodawca powinien złożyć podanie o wpis do ewidencji producentów, zaznaczając, że celem zgłoszenia jest zmiana danych.

Osoba ubiegająca się o płatność obszarową za 2005 r. deklaruje we wniosku o przyznanie płatności wszystkie działki ewidencyjne wchodzące w skład gospodarstwa.

Wpisując w podaniu powierzchnię trwałych łąk i pastwisk, składający wniosek zobowiązuje się, że powierzchnie zadeklarowane jako trwałe użytki zielone nie zostaną włączone do płodozmianu oraz że nie ulegnie zmniejszeniu procentowy udział powierzchni trwałych użytków zielonych w gospodarstwie.

Po przeprowadzeniu wszystkich kontroli składający wniosek otrzyma decyzję w sprawie przyznania płatności, a na jego konto bankowe zostaną przekazane pieniądze.

Przelewy będą dokonywane w okresie od 1 grudnia 2005 r. do 30 czerwca 2006 r.

Dopuszczalne jest złożenie wniosku po 15 maja, ale nie później niż do 9 czerwca 2005 r. Jednak za każdy dzień roboczy opóźnienia należą rolnikowi płatność będzie obniżona o 1 proc.

W Urzędzie Gminy i Miasta w Tyczynie, w godz. od 7.30 do 15.30, pomoc rolnikom w wypełnianiu wniosków świadczą:

- Aniela Ostrowska, ODR, parter, pok. nr 16

- Marta Opiola, pracownik zatrudniony w ramach prac interwencyjnych, parter, pok. nr 14

oraz

- Elżbieta Woźniak, Gminne Centrum Informacji w Tyczynie, ul. Rynek 15, w godz. od 10.30 do 17.30

Zapraszamy rolników do skorzystania z usług naszych doradców.

Ratujmy kasztanowce

W parku, co wszystkich przyciąga z miasta rozwinął kwiaty cienisty kasztan. Wielopalczaste rozpostarł liście i teraz czeka na wasze przyjście
Włodzimierz Ścisłowski

Trudno wyobrazić sobie parki i aleje bez pięknych drzew, które wiosną kwiatami przypominają o maturach, a jesienią cieszą błyszczącymi owocami w kolczastych lupinkach. Niestety kasztanowcom zagraża szkodnik - szrotówek kasztanowcowiaczek. Niezwykle żarłoczne gąsienice wyjadają tkanki liści, co powoduje ich przedwczesne opadanie. Bez ochrony skażone drzewo już po 10 latach trzeba wyciąć. Jest jednak ratunek dla drzewa, oto kilka z nich:

- bardzo dokładne wygrabianie liści spod chorych drzew i ich kompostowanie w temperaturze nie niższej niż 40 st. C,
- zakładanie budek lęgowych dla ptaków (szczególnie sikorek) w pobliżu kasztanowców. Budki powinny być zawieszane na wysokości 3-4 m nad ziemią i rozmieszczone w odstępach 10-metrowych w ilości nie większej niż jedna budka na jedno drzewo.

Powyższe zabiegi są jednak sposobami zapobiegawczymi. Dla skażonego już drzewa ratunkiem jest szczepionka, dzięki której drzewo staje się bezpieczne co najmniej przez 4 lata. Zabieg wstrzykiwania żelu może wykonać wyłącznie przeszkolony specjalista. W pniu drzewa wierci się otwory, do których jest wprowadzany żel, który sprawia, że larwom przestają smakować liście i giną z głodu. Najlepszy moment na szczepienie kasztanowców przed tym pasożytem to marzec i kwiecień.

Liga Ochrony Przyrody po raz kolejny uruchomiła akcję „Ratujmy kasztanowce”, by zachęcić społeczność lokalną do ochrony tych drzew. Miłośnicy przyrody mogą wpłacać pieniądze na konto LOP, a także zamówić szczepienie konkretnego kasztanowca za ok. 60 zł. Wystarczy skontaktować się z lokalnym oddziałem Ligi. **(mc)**

Liga Ochrony Przyrody:
BGŻ Warszawa,
Nr 73 2030 0045 1110 0000 0029 9200
z dopiskiem „Ratujmy kasztanowce”
Rzeszów, ul. Geodetów 1
tel.: 8622521, wew. 358

(...) *Dzisiaj - Tak jak dawniej -
Pedagog z charakterem
Wzorzec dla Młodych
W Słońcu Skala
A imię Jej
Anna Jenke - Służebnica Boża.
Lidia Tomkiewicz*

Anna Jenke - wzór człowieka i pedagoga

Anna Jenke urodziła się 3 kwietnia 1921 r. w Błażowej. Od siódmego roku życia zamieszkała w Jarosławiu i z tym miastem związała swoje życie.

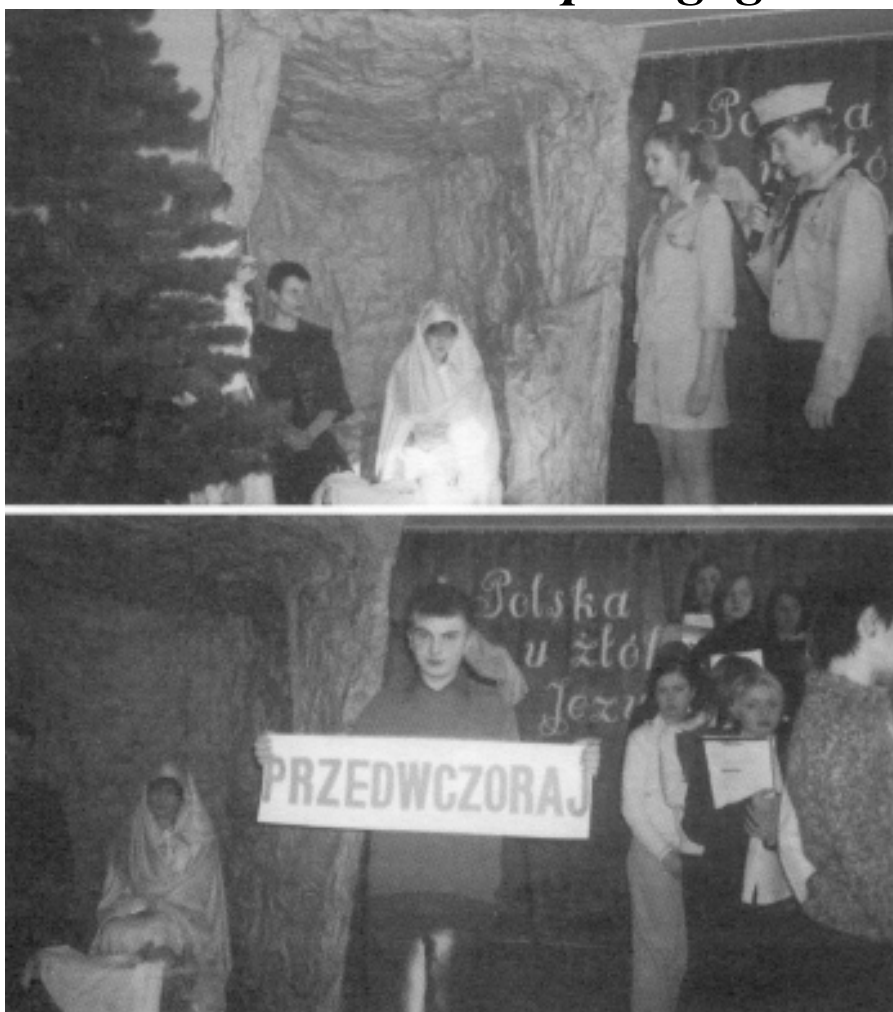
Profesor Anna była niepospolitym człowiekiem. Można się o tym przekonać czytając Jej biografię, opracowania dotyczące Jej osoby, wspomnienia ludzi, którzy mieli szczęście Ją znać. Wspaniałym źródłem wiedzy o Autorce są Jej listy - przebogate w formie i treści. Z tych wszystkich publikacji wyłania się postać wzorowego pedagoga i wychowawcy, człowieka na co dzień żyjącego Ewangelią, kochającego Boga, przyrodę, drugiego człowieka i Ojczyznę.

Należy podkreślić, że Anna Jenke była profesjonalistką, a swoją pracę traktowała jak służbę. Najpierw zaznajamiała się ze środowiskiem i otoczeniem, potem zgłębiała psychikę poszczególnych uczniów, poznawała ich zainteresowania i zdolności, by następnie służyć im swoją wiedzą. Lekcje przez Nią prowadzone odznaczały się kompetencją, dowcipem, stosowaniem najrozmaitszych środków i metod dydaktycznych. Bardzo dbała o kulturę żywego słowa, popularyzację dobrej literatury, teatru poprzez organizowanie konkursów, klubów dyskusyjnych, do których sama pisała scenariusze.

Bardzo dużą wagę przywiązywała do wychowania patriotycznego. Należała do ludzi, dla których słowa: Bóg, Honor, Ojczyzna - nie były pustym dźwiękiem, lecz zasadniczą treścią życia.

Do całokształtu wychowania należy wychowanie patriotyczne, ale jak dziś uczyć patriotyzmu? Czy w ogóle go uczyć? Jak uświadamiać uczniów, że znajomość historii własnego narodu jest warunkiem jego istnienia? Także w tym względzie możemy skorzystać z doświadczeń Anny Jenke.

Doceniając wagę wychowania patriotycznego, przygotowałam z uczniami mojej klasy IIb program artystyczny pt. „Polska u źróbka Jezusa”. Oparty on został na scenariuszu autorstwa Profesor Anny, w którym pozwoliłam sobie dokonać pewnych zmian, mających na celu jego uwspółcześnienie. Uczniowie bardzo zaangażowali się w przygotowanie inscenizacji. Nie tylko pięknie recytowali tek-

sty literackie, ale także zadbał o dekoracje, kostiumy i rekwizyty, które zostały wykorzystane w przedstawieniu. Stroną muzyczną zajęła się niezawodna p. **Diana Haloń wraz z chórem szkolnym.**

Program składał się z trzech części zatytułowanych: „Przedwczoraj”, „Wczoraj”, „Dziś i Jutro”. Przedstawiona została w nim historia naszego narodu od zaborów do współczesności. Teksty literackie i utwory muzyczne mówiły o wierze Polaków w odzyskanie niepodległości i o sile, jaką przez te wszystkie lata czerpali z własnej religijności.

Przedstawienie odbyło się 8 lutego br. w naszym gimnazjum. Przygotowa-

ny program dedykowaliśmy wszystkim Polakom, którzy na przestrzeni wieków walczyli o wolność i niepodległość. Szczególnie jednak dedykowaliśmy go powstańcom styczniowym w 142 rocznicę wybuchu Powstania oraz więźniom Oświęcimia w 60 rocznicę wyzwolenia obozu.

Mam nadzieję, że tą niecodzienną lekcją historii uczyniliśmy krok naprzód na drodze kształtowania postawy patriotyzmu.

Danuta Wróbel
Publiczne Gimnazjum w Tyczynie

Miejska i Gminna Biblioteka w Tyczynie oraz Filie biblioteczne w Borku Starym, Budziwoju, Hermanowej, Kielnarowej przypominają swoim Czytelnikom o terminowym zwrocie książek.

Uwaga Czytelnicy!
Następny numer „GT” ukaże się z datą
10 kwietnia 2005 r.
Termin składania tekstów upływa
4 kwietnia 2005 r.
Zdjęcia mile widziane

OFERTA EDUKACYJNA ZESPOŁU SZKÓŁ

Klasa policyjna

Od 1 września 2005 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół w Tyczynie utworzona zostanie klasa o specjalności ogólnopolicyjnej. Jest to jedna z naszych propozycji kierowanych do uczniów klas trzecich gimnazjum. Uroczyste porozumienie w tej sprawie zostało podpisane 1 marca br. w pałacu Wodzickich - siedzibie Zespołu Szkół. Zostało ono zawarte pomiędzy Starostą Rzeszowskim - Stanisławem Ożogiem a Podkarpackim Komendantem Wojewódzkim Policji - insp. Dariuszem Bielem.

Blok przedmiotów z zakresu przygotowania ogólnopolicyjnego obejmował będzie następujące zajęcia:

- organizacja policji,
- obowiązki i uprawnienia policji,
- prawo karne i prawo wykroczeń,
- kodeks drogowy,
- prewencja,
- negocjacje policyjne,
- samoobrona,
- środki przymusu,
- zasady posługiwania się bronią palną.

Zainteresowanych naszą nową, jedyną na Podkarpaciu ofertą, zaprasza-

Gimnazjalisto, wybierz nasze liceum

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

> z rozszerzonym programem nauczania języka angielskiego i informatyki (pod patronatem Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie)

- nauka dwóch języków obcych: język angielski, j. niemiecki; możliwość nauki dodatkowego - trzeciego języka obcego;

- język angielski w zwiększonym wymiarze, 5 godzin tygodniowo;

- uczniowie mają możliwość przystąpienia do państwowych egzaminów z języków obcych i uzyskania certyfikatów językowych;

- zajęcia z informatyki wzbogacone o dodatkowe treści z zakresu programowania i grafiki komputerowej;

- uczniowie mogą uczestniczyć w zajęciach fakultatywnych z informatyki prowadzonych przez pracowników WSIiZ;

- możliwość wyboru dodatkowych zajęć spośród przedmiotów szkolnych wg zainteresowań i potrzeb ucznia (egzamin maturalny).

Podpisanie porozumienia o utworzeniu klasy ogólnopolicyjnej w Zespole Szkół. Na zdj. (od lewej): Marek Sitarz - Wicestarosta Rzeszowski, Stanisław Ożóg - Starosta, insp. Dariusz Biel - Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie

Klasa o specjalności ogólnopolicyjnej realizować będzie plan nauczania liceum ogólnokształcącego uzupełniony o blok przedmiotów z zakresu kształcenia policyjnego. Zajęcia te prowadzić będą policyjni wykładowcy. Lekcje z przygotowania ogólnopolicyjnego będą mieć charakter zarówno teoretyczny - w salach szkolnych, jak i praktyczny - w Komendzie Wojewódzkiej Policji oraz ośrodku szkolenia policjantów. Uczniowie poznawać będą pracę ekspertów kryminalistyki podczas zajęć w laboratorium, tajniki służby policyjnych antyterrorystów, będą mogli uczestniczyć w pracy oddziałów prewencji i policjantów z Wydziału Ruchu Drogowego.

Szkoła przygotowuje do dalszego kształcenia w zawodach związanych z funkcjonowaniem służb wewnętrznych.

Najlepsi uczniowie, po zdaniu testów psychofizycznych mogą liczyć na preferencje w przyjęciu do służby w Policji. Absolwenci, oprócz świadectwa maturalnego otrzymają świadectwo ukończenia szkolenia ogólnopolicyjnego.

my do odwiedzenia strony internetowej Szkoły: www.zs-tyczyn.szkoly.itl.pl oraz serwisu informacyjnego KW Policji w Rzeszowie:

www.podkarpacka.policja.gov.pl

W Zespole Szkół działa grupa break dance

> z rozszerzonym programem nauczania biologii, informatyki i geografii z elementami turystyki (we współpracy z Katedrą Turystyki i Rekreacji WSLiZ w Rzeszowie)

- zwiększona liczba godzin z biologii, informatyki oraz geografii;
- program nauczania geografii uzupełniony o dodatkowe treści z zakresu turystyki (zajęcia realizowane w obiektach WSLiZ);
- plan nauczania uzupełniony o zajęcia warsztatowe i terenowe;
- dodatkowe zajęcia z wybranego języka obcego pod kątem pracy w branży turystycznej;
- możliwość wyboru dodatkowych zajęć spośród przedmiotów szkolnych wg zainteresowań i potrzeb ucznia (egzamin maturalny).

> o specjalności ogólnopolicyjnej (we współpracy z KWP w Rzeszowie)

- realizacja zajęć wg planu liceum ogólnokształcącego uzupełnionych o przedmioty z zakresu ogólnopolicyjnego;
- przygotowanie policyjne obejmuje treści uwzględniające m. in.: prewencję, organizację policji, prawo wykroczeń, prawo karne, zasady ruchu drogowego, podstawy samoobrony, zasady posługiwania się bronią palną, zasady postępowania dochodzeniowego, środki przymusu bezpośredniego itp.;
- zajęcia z przygotowania ogólnopolicyjnego prowadzone przez pracowników KWP;
- program obejmuje również zajęcia praktyczne w ośrodkach szkolenia policji;

- programy nauczania przedmiotów ogólnokształcących (np. przysposobienie obronne, wychowanie fizyczne, wiedza o społeczeństwie, informatyka) wzbogacone o dodatkowe treści w ramach przygotowania policyjnego;
- szkoła przygotowuje do dalszego kształcenia w zawodach związanych z funkcjonowaniem służb wewnętrznych (policja, więziennictwo, ochrona osób i mienia).

LICEUM PROFILOWANE

> profil: usługowo-gospodarczy

- przygotowuje do pracy w zakładach handlowych i usługowych oraz do prowadzenia własnej działalności gospodarczej;
- pozwala na uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie marketingu, ekonomii, zarządzania firmą;
- możliwość wyboru dodatkowych zajęć spośród przedmiotów szkolnych wg zainteresowań i potrzeb ucznia (egzamin maturalny).

Kryteria przyjęć

Maksymalnie 200 punktów, w tym:

- * 100 punktów za egzamin gimnazjalny,
- * 80 punktów za świadectwo - na sumę składają się punkty za oceny z czterech przedmiotów wskazanych (podanych w informatorze przy każdym kierunku),
- * 20 punktów za osiągnięcia: świadectwo z wyróżnieniem, ocena wzorowa lub bardzo dobra z zachowania, udział w olimpiadach przedmiotowych, konkursach i zawodach sportowych.

Skala punktowa

celujący	20 punktów
bardzo dobry	16
dobry	12
dostateczny	8

Limit punktowy

> Liceum Ogólnokształcące z rozszerzonym programem nauczania języka angielskiego i informatyki - **100 punktów**
Przedmioty punktowane: język polski, język angielski, informatyka, przedmiot wybrany przez ucznia

> Liceum Ogólnokształcące z rozszerzonym programem nauczania biologii, informatyki, geografii z elementami turystyki - **80 punktów**
Przedmioty punktowane: język polski, biologia lub geografia, informatyka, przedmiot wybrany przez ucznia

> Liceum Ogólnokształcące o specjalności ogólnopolicyjnej - **80 punktów**
Przedmioty punktowane: język polski, wiedza o społeczeństwie, historia, przedmiot wybrany przez ucznia

> Liceum Profilowane o profilu usługowo-gospodarczym - **60 punktów**
Przedmioty punktowane: język polski, biologia lub geografia, wiedza o społeczeństwie, przedmiot wybrany przez ucznia.

*Agnieszka Chmiel
Małgorzata Sochacka*

Wychowawca klasy (I)

Wychowawca klasy - to nauczyciel odpowiedzialny za koordynację i prowadzenie pracy wychowawczej w powierzonej mu klasie. Do jego zadań należą: poznanie wszystkich uczniów w klasie oraz ich warunków domowych, czuwanie nad zachowaniem, postawami społeczno-moralnymi, kulturą i zdrowiem uczniów, kształtowanie pozytywnego stosunku do nauki, organizowanie pomocy i opieki w przypadkach indywidualnych.

Rolę wychowawcy klasy należy rozpatrywać jako jedną z ról zawodowych nauczyciela. Należy ona do tzw. ról komplementarnych w tym znaczeniu, że realizowana jest zawsze w parze (rola wychowawcy - rola ucznia), a realizacja powinności jednej z nich jest możliwa wyłącznie

przy jednoczesnej realizacji powinności drugiej osoby.

Sposoby bycia wychowawcy z klasą:

- „Razem” - współbicie pełne, ścisły związek osobowy w działaniu i spoczynku, w podejmowaniu wspólnych celów, decyzji, odpowiedzialności.

- „Bycie na peryferiach drugiego” - wyraz ostrożności i subtelnosci; wynika niekiedy z agnostycyzmu, niewiary w możliwość czy konieczność więzi zupełnej.

- „Bycie obok” - trwające zbyt długo jest rodzajem porażki, niemożliwości posłużenia się strategią komunikacji, często pozostaje tylko poszukiwaniem, dążeniem.

Oddziaływania wychowawcy w zakresie wychowania społeczno-moralnego:

- współudział uczniów w tworzeniu norm i zwyczajów życia wewnętrznego w klasie i wdrażanie do przestrzegania tych norm,
- dobór odpowiednich treści programowych i sprawna organizacja wewnętrznych imprez i uroczystości;

- aktywizowanie wychowanków poprzez konkretne zadania w szkole,
- rozbudzanie i rozwijanie różnych zainteresowań, w tym indywidualnych, jak zbieractwo, znajomość określonej dziedziny wiedzy, sport itp. ,
- integrowanie wychowanków w toku wykonywania wspólnych zadań;
- tworzenie własnych tradycji i utrzymywanie w tym celu kontaktów z byłymi wychowankami,
- troska o poprawne kontakty wzajemne dziewcząt i chłopców, sprawy przyjaźni i sympatii;
- przygotowanie do samodzielnego życia zarówno poprzez stwarzanie okazji do zdobywania praktycznych umiejętności i wiadomości, jak też przez wdrażanie do kultury życia codziennego i umiejętności zachowania się w różnych sytuacjach towarzyskich.

Andrzej Haloń

Zima `2005

W początkowym okresie zimy, tj. na przełomie 2004/2005 wydawało się, że będzie ona jedną z łżejszych, a więc mniej uciążliwych dla mieszkańców i mało kosztowną dla gminy. Tę opinię musieliśmy zweryfikować w marcu, kiedy wydawało się, że wiosna jest już na wyciągnięcie ręki. Przetarg na zimowe utrzymanie dróg wygrał Zakład Usługowo-Produkcyjny DROGMARK z Kielnarowej oferując: samochód ciężarowy z pługiem i piaskarką, ciągnik „Zetor” z pługiem, ciągnik „Ursus” z pługiem i rozsiewaczem oraz koparkę. Na terenie gminy utrzymujemy 90 dróg o długości 103 km, na terenie miasta 34 drogi - ulice o długości 17 km. Są to drogi w większości bardzo wąskie, bez wylotu, lub braku możliwości zawrócenia, co powoduje duże utrudnienie w ich utrzymaniu. Posiadany sprzęt wystarczał do bieżącego utrzymania przejezdności dróg na terenie Gminy do feralnego dnia 2 marca br.

Intensywne całodobowe opady śniegu oraz zamiecie od 3 marca br. zaczęły paraliżować ruch na wszystkich drogach w województwie. Również na naszym terenie, pomimo ogromnej ofiarności ze strony wykonawcy, czas odśnieżania wszystkich dróg wzrósł do około 48 godzin. Takie zmagania trwały do 11 marca br. i wydawało się, że temat został opanowany, lecz niestety - w nocy z 11/12 marca zima pokazała ponownie swoją siłę i zaczęła nas uczyć pokory. Odśnieżone drogi okryły się bielą - przedstawione zdjęcia obrazują zmagania z opadami śniegu w tych dniach. Zmuszeni byliśmy wynająć dodatkowy sprzęt do odśnieżania. Odbieraliśmy dziennie nawet 300 telefonów. Część z podziękowaniami, lecz większość z interwencjami o przyspieszenie terminu odśnieżenia. Ten stan trwał do 17 marca br.

Przywracanie całkowitej przejezdności na drogach gminnych zakończyliśmy 17 marca br. Planowane wydatki w budżecie gminy nie wystarczą na pokrycie kosztów zimowego utrzymania dróg w 2005 roku. Zdecydowały o tym opady w ciągu dwóch tygodni marca.

Podziękowania za starania
w odśnieżaniu i utrzymaniu prze-
jezdności drogi Pańskie Pola
w Hermanowej
składają mieszkańcy

Skończyły się opady śniegu i problemy z odśnieżaniem, pojawiło się nowe zagrożenie. Wiosna zafundowała nam gwałtowne ocieplenie. Ogromne masy śniegu zaczęły błyskawicznie topnieć i zamieniać się w wodę, która różnymi sposobami spływała do potoków i do Strugu, nie oszczędzając pól, dróg, domów. Jeszcze nie skończyły się telefony dotyczące odśnieżania, w końcu dotyczące szczególnie usuwania tzw. błota pośniegowego, w które zamieniał się śnieg na drogach, a już zaczęły się interwencje mieszkańców o pomoc przed zalewającą ich posesję wodą.

Jeszcze w czwartek, 17 marca br., synoptycy uspokajali, że powódź nie grozi, ale w piątek Wisłok i Strug przekroczyły stany alarmowe. W naszej gminie rozpoczęliśmy dyżury, zakupiliśmy dodatkowe worki na piasek, postawiliśmy w stan pogotowia strażaków, przywieźliśmy dodatkowe ilości piasku i rozpoczęliśmy wydawanie worków z piaskiem mieszkańcom.

W ewidencji UGiM odnotowano, iż 17 marca br. w godz. 7.00-15.00 poziom wody na Strugu kształtował się na poziomie 1,30 m. O godz. 16.00 wynosił 1,50 m, o godz. 24.00 - już 2,65 m, a o 3.30 w dniu 18 marca br. osiągnął stan alarmowy, tj. poziom 3 m i nadal rósł. Skutki topnienia śniegu wielokrotnie były opady deszczu; momentami intensywne, jednak - na szczęście - nie mające charakteru ciągłego.

Uruchomiliśmy sprzęt do udrażniania rowów, przepustów, celem powstrzymania wody lub skierowania jej do rowów i potoków. Strażacy chronili mosty i kładki, wypompowywali wodę z zalanych piwnic. Stan ten utrzymywał się do 19 marca br., gdy Strug o 3.00 nad ranem osiągnął poziom 3,95 m. Od tego momentu poziom wody zaczął opadać i o godz. 18.00 osiągnął poziom 1,80 m. Stało się to za przyczyną spadku temperatury do ok. 0°C, co powstrzymało dalsze topnienie śniegu oraz opady deszczu.

Składam podziękowanie wszystkim mieszkańcom, którzy współpracowali z nami w okresie śnieżycy i powodzi wywołanej gwałtownym ociepleniem, a więc w dniach od 3 do 19 marca br., firmie „Drogmark” z podwykonawcami, strażakom - szczególnie z Tyczyna, Budziwoja Dębiny i Borku Starego oraz pracownikom UGiM. Był to trudny sprawdzian naszych umiejętności i społecznych postaw. Przyroda udowodniła, że w każdej chwili może okazać się od nas mocniejsza.

Kazimierz Szczepański
Stanisław Frączek

POL - SERVICE

Kolejną z firm prezentowanych na łamach GT jest mieszcząca się w Budziwoju firma **POL-SERVICE**, którą prowadzą i wspólnie zarządzają właściciele **Pan Jacek Majcher i Pan Bogusław Bober**.

Początki działalności firmy datują się na 1990 r., kiedy to, w wydzierzawionej od SKR-u hali w Czudcu, powstały pierwsze linie produkcyjne i rozpoczął się handel maszynami do przetwórstwa tworzyw sztucznych.

Początki lat dziewięćdziesiątych przyniosły prężny rozwój firmy i już w 1994 r. została zakupiona nowa hala produkcyjna w Sędziszowie Młp., która funkcjonowała aż do 2001 r., kiedy to **POL-SERVICE** przeniósł swoją działalność do Budziwoja, gdzie w pełni wyposażonej hali produkcyjnej i zapleczem biurowej działa do dziś.

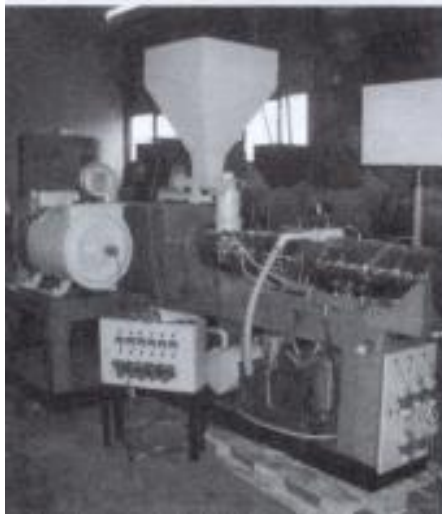
Od samego początku głównym profilem działalności firmy jest handel nowymi i używanymi maszynami do przetwórstwa tworzyw sztucznych, a także produkcja wielu urządzeń z tego zakresu. Są to między innymi głowice, kalibratory, wanny próżniowe, kompletacje linii do wytłaczania, mieszanek z PVC.

Głównym rynkiem, z którego firma sprowadza maszyny była uprzednio Europa Zachodnia, jednak sytuacja ta ciągle się zmienia i obecnie najczęstszym kontrahentem w tej dziedzinie są Chiny.

Na miejscu zaś produkowane są niektóre oprzyrządowania do maszyn, a także kompletowane są linie technologiczne. Wszelkie drobne materiały potrzebne do konstruowania linii, czyli wszelkiego rodzaju elementy konstrukcyjne, blachy, śruby, elementy elektryczne potrzebne do produkcji sprowadzane są najczęściej z rynków krajowych.

W szerokiej ofercie firmy znajdują się m.in.: linie do produkcji rur z PCV, PE i PP, linie do wytłaczania folii, wiele typów wytłaczarek jedno i dwuślimakowych, poza tym piły, odciągi, mieszałniki PCV, drukarki, wtryskarki (wszystkie produkty firmy oraz ich rodzaje dostępne są na stronie internetowej www.pol-service.npl.pl)

Promujemy lokalną przedsiębiorczość

Głównymi klientami i odbiorcami maszyn i linii produkcyjnych stworzonych przez **POL-SERVICE** są rynki byłego Związku Radzieckiego, rzadziej Czechy, natomiast na rynki krajowe trafia 20-30%.

Firma ciągle się rozwija, systematycznie unowocześnia technologie produkcji, wprowadza nowe tendencje obowiązujące w tej dziedzinie, poza tym posiada dobrze wyszkoloną załogę. Zatrudnia elektryków, spawaczy, ślusarzy oraz osoby obsługujące biuro i księgowość firmy.

POL-SERVICE jest na etapie poszukiwania nowego obiektu na stworzenie nowej hali produkcyjnej, jak mówią właściciele, chcieliby znaleźć coś odpowiedniego na terenie naszej gminy, z uwagi na bliskość macierzystej placówki,

a także bardzo dobrą lokalizację. Jeśli powiodą się plany kierownictwa, powstaną miejsca pracy, które będą kierowane do naszych bezrobotnych.

Bliższych informacji na temat wyrobów, sposobu realizacji zamówień, cennika produktów firmy można uzyskać w Budziwoju przy ul. Milenijnej 30, bądź pod nr telefonu: 22-93-456.

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do współpracy.

mgr Elżbieta Woźniak

Jeśli szukasz pracy...

Stanowisko oferowane	numer oferty
- monter instalacji sanitarnych	827
- kierownik budowy	826
- kierowca kat. C	825
- kasjer magazynier	819
- stylistka	818
- inspektor nadzoru	816
- przedstawiciel handlowy	814
- architekt	809
- sprzedawca	805
- specjalista ds. marketingu	803

Gminne Centrum Informacji

czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 17.30, a w soboty od 9.00 do 16.00, tel. 22-91-885.

Te i inne oferty pracy znajdziesz

w **Gminnym Centrum Pracy** (Tyczyn, ul. Rynek 25) czynnym od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.30, tel. 22-91-885.

Tyczyńska Temida

Ludzkie losy są czasem bardzo pokretnie, a nawet tragiczne. Sąd Grodzki w Tyczynie był w przeszłości świadkiem wielu spektakularnych wydarzeń. To już dawne dzieje, bo mowa w o dniu 8 lipca 1936 r. Wtedy to właśnie sędzia w Tyczynie postanowił zastosować areszt wobec Jana Karpuli. W postanowieniu o tymczasowym aresztowaniu skierowanym do Zarządu Więzienia Karno-Śledczego w Rzeszowie, w swoim uzasadnieniu tyczyński przedstawiciel wymiaru sprawiedliwości stwierdził, że nasz „bohater”, trzy dni wcześniej w miejscowości położonej nieopodal Tyczyna, zabił swoją żonę Barbarę.

Musiały się dziać wtedy rzeczy straszne, bowiem zabójca kilkakrotnie ugodził nożem kobietę. Ponieważ zachodziła uzasadniona obawa, że podejrzany będzie się ukrywał, albo nakłaniał świadków do fałszywych zeznań, areszt - zdaniem sędziego - był w pełni zasadny.

Co też musiało się zdarzyć, że doszło do takiej tragedii? Sprawca zabójstwa urodził się jako drugie dziecko w rodzinie, w pierwszej dekadzie ubiegłego wieku. Jedenaście osób, miał aż bowiem ośmioro rodzeństwa, mieszkało wspólnie w jednej izbie o powierzchni 40m². Pomimo ogromnej biedy rodzina żyła w zgodzie, a jej źródłem utrzymania było rolnictwo. Jan do szkoły uczęszczał regularnie i chętnie, ale uczył się krótko, bo tylko dwa lata. Dom rodzinny musiał opuścić w wieku 13 lat. Jak pisał później funkcjonariuszowi Straży Więziennej, zmusiła go do tego właśnie bieda, tak typowa dla podkarpackich wsi z tamtego okresu. W odpowiednim czasie Jan odbył służbę wojskową, a następnie kiedy poczuł „wolę Bożą”, po prostu się ożenił. Kilka lat później więziennemu urzędnikowi „nasz znajomy” wyznał, że jego żona, jak to określił, nie prowadziła się moralnie. Na tym jego kłopoty się nie kończyły. Bieda towarzyszyła mu nadal, na przestrzeni 36 m² mieszkało jego żony. Mężczyzna pracował ciężko jako „leśny” w lasach prywatnych. Pieniądzy było ciągle za mało, za to nieporozumień i kłótni małżeńskich coraz więcej.

Tak więc, 26-letni Jan Karpula przyznał się do popełnienia zbrodni. Podwoje rzeszowskiego zamku stanęły przed nim otworem. Nawet niezbyt długo czekał na wyrok. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej skazano go, w dniu 24 lutego 1937 r., na mocy artykułu 225, § 1 k.k., na karę pięciu lat pozbawienia wolności. Sąd uznał bowiem, że sprawca był w chwili zabójstwa w stanie silnego wzruszenia. Odby-

WIEZIENIE RZESZOWIE 343/36

Do Ministerstwa Sprawiedliwości

Zapytanie o karalność *)

wisko rodowe

imię

Nazwisko męża przybrane

imię rodziców: ojca

Nazwisko matki

data urodzenia 21-8-1909

Nazwisko rodowe matki

miejsce urodzenia

6. miejsce rzeczywistego zamieszkania

7. Zawód

Podpis:

Odpowiedź z dnia 20 LIP. 1936

Nazwa Sądu	Data wyroku przewlekłego	Nr akt sprawy i instancja	Art. k.k. lub inni w sprawie	KAZANO na karę	Wskazanie kary sądowej na rok	Serwis na miesiąc
Tymczasowo aresztowany						
Sąd w Przemyślu Nr 529	11 4 94/36	460 k.k.	zabójstwo	3 lata		
" " " " " " " "	16 7 36	49 1303/35	265 k.k.	15 dni		

Więzienie w RZESZOWIE

Sąd Grodzki w Tyczynie

wysłano dn. 21 lipca 1936

Do Nr 1-15

Pana Naczelnika Więzienia w Przemyślu

Więziennego oskarżonego z art. 225 k.k. aresztowanego na mocy postanowienia Sędziy w Przemyślu z dnia 8 lutego 1936 r. przekazuje do rozprządzenia w Przemyślu do Sędziy 1-15/36

(podpis)

wając zasadzoną karę, nasz znajomy Jan przez władze więzienne postrzegany był jako człowiek towarzyski, z drugiej jednak strony - jako człowiek wrażliwy. We wstępnym kwestionariuszu do badań kryminalno-biologicznych jego intelekt oceniono jako „pojętny i bystry”. Podkomisarz Straży Więziennej Wł. Rutkowski ocenił, że skazany w stosunku do personelu więziennego zachowuje się w sposób nienaganny. Jan był półanalfabeta, a do szkoły więziennej uczęszczał nieregularnie.

Ale wiemy i o tym, że Jan sprawiał władzom więziennym także i kłopoty. Wiadomo np., że w dniu 14 września 1938 r. zachowywał się nieodpowiednio podczas modlitwy, spotkała go więc zasłużona kara; pozbawiono bowiem osadzonego... jednej kolacji. Na tym jednak nie koniec, bo w dniu 16 grudnia 1938 r. okazało się, że Jan Karpula posiadał rzeczy bez zezwolenia. Wtedy także go ukarano pozbawiając tym razem... jednego obiadu.

Więzień nie zdążył jednak zbytnio schudnąć. Tak się dla niego szczęśliwie

złożyło, że w dniu 1 lutego 1939 r., na siedem miesięcy przed wybuchem kolejnej światowej wojny, napisał prośbę o przerwę w karze. Wicprokurator Sądu Okręgowego w Rzeszowie dr J. Redliczka przerwę mu udzielił. Tak więc, w dniu 14 lutego 1939 r. Jan Karpula został zwolniony. W związku z powyższym opuścił Więzienie Karno-Śledcze w Tarnowie.

Kończąc warto chyba dodać, że w dniu 20 stycznia 1940 r. za „spokojne zachowanie” Jan Karpula kwalifikował się, po odbyciu 2/3 kary, do przedterminowego zwolnienia. Natomiast koniec kary obliczono na dzień 6 lipca 1941 r.

Co się jednak dalej działo tego już nie wiadomo. Akta więzienne na ten temat milczą. Wybuchła II wojna światowa, jej okropności przyćmiły niejedno.

PS. Imiona i nazwiska ofiary oraz sprawcy przestępstwa zostały zmienione.

Dariusz Fudali

Wielkanocne zawołanie o trzeźwość

Alkoholizm zatacza coraz szersze kręgi. Pijaństwo zdarza się w zakładach pracy - mimo niebezpieczeństwa utraty pracy. Szerzy się na ulicach naszych miast, miasteczek i wsi, jak wąż skrada się do naszych szkół i rodzin. Tragedii pijaństwa nie ma końca - brak odpowiedzialności ojców i żon alkoholików, tzw. ukrywanie choroby alkoholowej męża czy żony - fałszywy wstyd. Kiedy przerwie się krzyk i prośba dzieci:

- tato przestań mnie bić!!!
- dlaczego znów się upiłeś?
- przecież ja tak mocno cię kocham.

Droga do trzeźwości jest kręta i długa, ale możliwa. Budować ją należy z pomocą Zmartwychwstałego Chrystusa, który pokonał śmierć, oraz ludzi, którzy wyzwolili się z nałogu i pragną wskazać drogę innym we wspólnocie. Lekarstwem jest głęboka wiara, Bóg i drugi alkoholik, który doświadczył daru wyzwolenia. Trzeba zaufać i wierzyć w to, że można żyć godnie. Chorobę alkoholową można zatrzymać w każdym etapie. Radość wyzwolenia będzie tym większa, ile potrafi się wnieść w swej trzeźwości do ufności wiary oraz ciepła do swej rodziny, mimo różnych kłopotów i trudności. Można zatrzymać łzy matek, żon i dzieci. Niech Wielki Tydzień wniesie radość poranka Wielkanocnego i odważnych decyzji: już dziś powiedz stop alkoholowi, stop marnowanemu czasowi, powiedz stop pijackim awanturom. Pewien alkoholik zaczynając trzeźwieć i ucząc się trzeźwego, życia, w Niedzielę Wielkanocną mówi do swego kolegi - „już tydzień jak nie piję i żyję”. Cierpliwość jest niezbędna na drodze trzeźwości - uczyć się siły w chwilach słabości, uodparniać się na pokusy terro-

ru picia w swoim środowisku. Trzeba nam więcej nadziei i radości w życiu, poczucia, że życie ma głęboki sens - bez względu na okoliczności.

W dniu, w którym postawy te staną się dominujące w naszym społeczeństwie, będziemy mogli spokojnie patrzeć w przyszłość. Bo w społeczeństwie, które nawet swoją mentalność potrafiło przesycać nadzieją i radością życia, pijakiem będzie wyłącznie ten, kto tego bardzo chce, czyli praktycznie nikt. Dopóki zaś dzień ten jest przedmiotem marzeń, każde zetknięcie się z tym nałogiem i z nieszczęściami, jakie on powoduje, niech będzie dla mnie i dla ciebie powodem do wyrzutu sumienia, bo gdyby było we mnie i w tobie więcej wiary w sens życia, bo gdybyśmy umieli tą wiarą promieniować, zapewne do wielu ludzkich nieszczęść w ogóle by nie doszło.

Nie jest sztuką pić - wielką sztuką jest trwać w abstynencji i nie wypić ani kropli alkoholu. Alkoholik, który osiągnął trzeźwość musi ciężko pracować, aby ją zachować. Musi się modlić, współdziałać z bliźnimi i być odważnym.

Słowa Jana Pawła II wypowiedziane na początku pontyfikatu w 1979 r. do Polaków w Nowym Targu: *Pragnę, aby Polacy przeciwstawiali się wszystkiemu co uwłacza ludzkiej godności, poniża obyczaje zdrowego społeczeństwa, co czasem może zagrażać jego egzystencji i dobru wspólnemu.*

Odpowiedzmy więc na apel naszego rodaka, największego z Polaków, Ojca Świętego Jana Pawła II:

odrzuc alkohol - wybierz trzeźwość!

*Przewodniczący ST „Wyzwolenie”
Tadeusz Keina*

Klub WHY NOT

Tyczyn, ul. Rynek 15
zaprasza na

Wielkanocny Poniedziałek z muzyką „Złote Przeboje”

Do tańca będzie przygrywał zespół muzyczny.

Wstęp od 18 lat

Cena biletu 5 zł, w tym piwo gratis

* Salonik prasowy

* Wypożyczalnia kaset video

* Usługi krawieckie

Rynek 19 (obok Urzędu Gminy)

Zapraszamy w dni powszednie
i w soboty, w godz. 9.00 - 17.00

Dni Otwarte Szkoły

W dniach od 1 do 4 marca br. Publiczne Gimnazjum w Tyczynie było najbardziej „obleganą” szkołą w gminie. Oprócz naszych uczniów na korytarzach spotkać można było przemierzające się różne grupy i grupki „oprowadzane” przez elegancko ubranych trzecioklasistów, a szkolny autobus co chwilę przywoził kolejnych gości. A wszystko to za sprawą Dni Otwartych Szkoły, kiedy to uczniowie klas szóstych ze wszystkich szkół podstawowych z gminy Tyczyn mogli przyjść do naszego Gimnazjum, zobaczyć, zapytać, poznać przyszłych nauczycieli, kolegów...

I tak, we wtorek odwiedzili nas uczniowie ze Szkoły Podstawowej z Hermanowej i Budziwoja, w środę uczniowie z Borku, Kielnarowej i Tyczyna, natomiast w piątek szóstoklasiści z Białej i Matysówki.

Po krótkiej prezentacji szkoły (tj. historii powstania, występujących profili, kółek przedmiotowych, kółek zainteresowań i imprez szkolnych) przygotowanej przez naszych uczniów, nasi goście mieli możliwość obejrzeć szkołę od poddasza aż do piwnic (oprócz sal lekcyjnych odwiedzili m.in.: bibliotekę, stołówkę, świetlicę, Szok, pokój nauczycielski, sekretariat, a także gabinet Dyrektora). Po zwiedzaniu był jeszcze czas na pytania, wszyscy przybyli otrzymali ulotki i słodkie upominki, po czym udali się do swoich macierzystych szkół.

W tym miejscu przypominamy również wszystkim szóstoklasistom i szanownym Rodzicom, iż podanie do klasy pierwszej gimnazjum można składać do dnia 11 kwietnia br.

Na rok szkolny 2005/2006 oprócz podstawowej oferty edukacyjnej przygotowaliśmy także klasy z poszerzonym programem językowym, matematyczno-informatycznym i przyrodniczym.

Wszelkie informacje udzielane są osobiście w sekretariacie szkoły, a także pod numerem telefonu 22-91-740.

O rekrutacji można również poczytać na naszej stronie internetowej

pt1.webpark.pl

Serdecznie zapraszamy!

(lb)

Mała świetlica

„Pozostawienie (...) człowiekowi współczesnemu do dyspozycji tysięcy godzin, które sam ma sobie wypełnić, bywa przyczyną kłopotów, ponieważ osobnik nie umiejący wybierać pewnych możliwości z całego ich wachlarza, ani samodzielnie organizować sobie zajęć wartościowych i atrakcyjnych, wypełnia próżnię biernym waleśnianiem, drzemaniem, plotkowaniem lub aktywizuje się w grach hazardowych, piciu alkoholu, narkomanii, awanturach, bijatykach itp.”

(D.R. Tauber)

Od października 2004 r. w Hermanowej-Czerwonkach, w dawnym domu nauczyciela, dzięki przychylności księdza proboszcza, który wyraził zgodę na inicjatywę Parafialnego Zespołu „Caritas”, trwają zajęcia dla członków Dziecięcego i Młodzieżowego Zespołu Caritas oraz z rodzin patologicznych. Spotkania odbywają się w niewykorzystywanych pomieszczeniach Domu Nauczyciela. Dzieci i młodzież, 2-3 razy w tygodniu mogą wspólnie spędzać czas na różnych zajęciach prowadzonych pod opieką pań z Caritasu. Z zaadaptowanych dwóch pomieszczeń urządzono świetlicę z zapleczem, gdzie można przygotować herbatę, oraz miejsce w którym znajduje się stół pingpongowy. Tutaj spotyka się przeważnie starsza gimnazjalna młodzież, nad którymi opiekę sprawuje pani Natalia Czaja. Dzięki środkom Rady Sołeckiej została odnowiona świetlica, która obecny swój wy-

strój zawdzięcza także osobom z lokalnego środowiska. Nie tylko uprzątnęli oni pomieszczenie po remoncie, ale także znacznie przyczynili się do jego dekoracji. Życzeniem pozostaje zaopatrzenie placówki w najbardziej potrzebne materiały biurowe dla dzieci: kredki, nożyczki, czy bloki, których koszt obecnie pokrywany jest w części przez środki z Caritasu, a w części przez prowadzących zajęcia.

Oczywiście są i większe zamierzenia, takie jak powstanie ubikacji, remont drugiego pomieszczenia oraz zakup sprzętu do gier i zabaw. Dotychczas w ramach prowadzonych zajęć dzieci wykonywały m.in. laurki na Świątowy Dzień Chorego, kartki świąteczne dla osób starszych, chorych i samotnych oraz stroiki. Zorganizowano także spotkanie dla dzieci ze Świętym Mikołajem, dla dorosłych - z okazji Św. Katarzyny, a także wieczór kolęd dla

seniorów. Był też program „Kolędników Misyjnych”, spotkanie Noworoczne dla całego zespołu Caritas, a w tłusty czwartek wspólnie pożegnano karnawał. W czasie ferii zimowych dzieci przystąpiły do wykonywania bibułkowych kwiatów, z których wykonały piękne palmy.

Dla jednych to może niewiele, nawet zbyteczne, ale trudno niedostrzec, że poświęcenie i oddanie inicjatorów świetlicy ma głęboki sens. Sen ten z pewnością docenią po wielu latach uczestnicy świetlicowych zajęć, bo „Kto wiele przebywa z dziećmi odkryje, że żaden nasz czyn nie pozostaje u nich bez oddźwięku”. (J.W. Goethe).

Dziękuję pani Marcie Leniart za poświęcony mi czas oraz życzę satysfakcji z dotychczasowych dokonań i realizacji dalszych marzeń. (mc)

Jak zapobiegać?

Gminne Forum na temat „Profilaktyka w środowisku lokalnym”, które odbyło się 23 lutego br., miało charakter informacyjno-szkoleniowy. Zagadnienia związane z profilaktyką przybliżyła pani **Elżbieta Gruca-Bielenda** - psycholog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 w Rzeszowie. Podkreśliła, iż skuteczna profilaktyka obejmuje to wszystko, co służy wychowaniu dojrzałych i odpowiedzialnych ludzi, którzy potrafią kształtować swoje życie w sposób pozwalający na głęboką satysfakcję i dojrzałą samorealizację. Działania zmierzające do osiągnięcia tego celu muszą odbywać się w sposób integralny w domu rodzinnym i w szkole. Systemy przekonań oraz wzorce postępowania zależą w znacznym stopniu od środowiska rodzinnego i rówieśni-

czego, w którym wzrasta młody człowiek (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspiera działania szkół w zakresie realizacji Szkolnych Programów Profilaktyki oraz organizuje szkolenia dla zainteresowanych nauczycieli).

Kolejny ważny temat dotyczący postępowania w sprawach nieletnich omówił **aspirant Piotr Filip** - specjalista ds. nieletnich i patologii Komendy Miejskiej Policji w Rzeszowie. Statystyki obrazujące kontakty nieletnich ze środkami psychoaktywnymi (narkotyki, alkohol) są przerażające. W wielu przypadkach winę za taki stan rzeczy ponoszą dorośli, którzy podają alkohol nieletnim. Istotną rolę w tym zakresie może odegrać społeczny sprzeciw oraz piętnowanie osób sprzedających lub podających alkohol nieletnim.

Procedury postępowania w sprawie handlu alkoholem w świetle obowiązujących przepisów przedstawiła pani **Ewa Chlebek** - członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podkreśliła konieczność przestrzegania warunków i przepisów wynikających z obowiązującej Ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Uczestniczący w spotkaniu przewodniczący Rady Miejskiej Pan **Antoni Jonkisz** oraz Pan Burmistrz **Roman Sowa** zgodnie uznali, iż takie spotkania i wymiana doświadczeń w gronie osób bezpośrednio realizujących zadania wynikające z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi są niezwykle potrzebne, gdyż pomagają w lepszym rozumieniu problemów własnego środowiska.

(bs)

Potęga żywiołu

Katastrofalne powódzie ostatnich lat, jakie nawiedziły Europę i Stany Zjednoczone, uwidoczniły bezradność tradycyjnych, technicznych środków ochrony przeciwpowodziowej wobec potęgi wodnego żywiołu. Przed powodzią nie potrafiły ochronić ani uregulowane rzeki, ani potężne zbiorniki retencyjne i obwałowania. Powódzie radykalnie zmieniły w wielu państwach poglądy na metody ochrony przed powodzią. Wpłynęła na to nieskuteczność i zawodność technicznych środków ochrony przeciwpowodziowej oraz - świadomość potrzeby ochrony cennych ekosystemów dolin rzecznych. Niestety w wielu krajach, w tym w Polsce, powódzie utrwaliły technokratyczny mit skuteczności zabiegów hydrotechnicznych.

Nowoczesna ochrona przeciwpowodziowa musi uwzględniać zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych.

Mimo setek lat przekształceń, rzeki nadal pełnią podstawową funkcję w zachowaniu bioróżnorodności naszego kraju i Europy. W dolinach rzecznych występuje wiele cennych siedlisk leśnych oraz nieleśnych, wiele rzadkich, ginących i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin oraz zwierząt. Doliny rzeczne są często dla nich jedynymi, naturalnymi miejscami występowania.

Unikatowy meander z łęgami. Odra na granicy polsko-czeskiej.

Dzięki tym „korytarzom życia”, różne gatunki roślin i zwierząt mogą przemieszczać się na dziesiątki, a nawet setki kilometrów.

Rosnące w dolinach rzecznych lasy łęgowe są najbogatszym w gatunki roślin i zwierząt środowiskiem leśnym w Europie (dповідnikiem lasów deszczowych w tropikach). Równocześnie są one najbardziej zredukowanym i przekształconym przez człowieka typem lasów. Aktualnie istnieje tylko niecałe 5% ich pierwotnego arealu.

Doliny rzeczne odznaczają się najwyższym bogactwem gatunkowym ptaków. Występuje tu wiele cennych i zagrożonych gatunków, m.in. rybitwa białoczelna (75% populacji), ostrygojad (50% populacji), mewa czarnogłowa i sieweczka obrożna (powyżej 50% populacji). Na wielkość i różnorodność ptasiej populacji wpływa naturalność koryta rzecznego

Rzekotka drzewna jest jedynym w Polsce ptakiem nadrzewnym.

oraz zróżnicowanie terenów zalewowych. Im większe ich zróżnicowanie, tym różnorodność gatunkowa ptactwa jest większa. W takich siedliskach gniazdują rzadkie gatunki, jak np. bąk, bączek, kulik wielki, batalion, rybitwa czarna, dubelt, podróżniczek, derkacz i wodniczka. Aż 13% powierzchni uznanej w Polsce za wartościową ornitologicznie, znajduje się właśnie w obrębie dolin rzecznych.

Prowadzona od wielu lat budowa obwałowań i zbiorników retencyjnych oraz regulacja biegu rzek, z jednej strony doprowadziła do biologicznego zubożenia i przekształcenia przyrody dolin rzecznych, a z drugiej - do istotnego w wielu miejscach zwiększenia ryzyka strat powodziowych. Obiekty ochrony przeciwpowodziowej stworzyły poczucie bezpieczeństwa, a co się z tym wiąże zachętę do wkraczania z zabudową i inwestowania na obszarach przez nie „chronionych”. Wkrótce przychodziła powódź, a zabiegi techniczne okazywały się nieskuteczne.

Ren jest przykładem rzeki najbardziej zabudowanej i przekształconej przez człowieka. Wielu autorów nazywa go sztuczną rzeką. Od stuleci wznoszono tam obwałowania. Rozwój żeglugi spowodował od 1817 r. „prostowanie” rzeki, tj. odcinanie meandrów i regulację koryta tak, że długość Górnego Renu (poniżej Bazylei) skrócono o 23%. Obszar terenów zalewowych w dolinie, zmniejszył się na tym odcinku z ponad 1000 km² do 140 km². Rozwój energetyki wodnej przyczynił się do powstania wielu zbiorników i stopni

energetycznych. W wyniku tych przedsięwzięć, na odcinku Bazylea-Karlsruhe, czas przepływu fali powodziowej zmniejszył się z ok. 64 do 23 godzin. Zwiększyło to ryzyko nałożenia się fal z dopływów bocznych na falę Renu. Zjawisko takie wystąpiło właśnie w styczniu 1995 r. Zabudowa Górnego Renu spowodowała podniesienie przepływów maksymalnych w Kolonii o ok. 700-800 m³/s (o 25%) i stanów wody o 40 cm. Zabudowa hydrotechniczna na wielką skalę została wykonana również na dopływach Renu: Neckarze, Menie, Mozeli i in., zwiększając - podobnie jak na Renie - zagrożenie powodziowe. Pomimo zabudowy hydrotechnicznej, wielkie powódzie wystąpiły na Renie w latach 1993 i 1995. Powódź 1995 r. objęła swym zasięgiem również Mozelę, Mozę i Sekwanę tak, że pod wodą znalazły się znaczne obszary Niemiec, północnej Francji i Holandii. Przy tej powodzi szczególnie uderzający był widok zalanych starych miast - bezcennych zabytków Kolonii, Bonn, Koblencki i innych.

Podobny był przebieg wydarzeń w lipcu 1997 r. w dorzeczu Odry oraz w nieco mniejszych rozmiarach w dorzeczu górnej Wisły - mogliśmy to obserwować na ekranach telewizorów. Wały zostały przerwane w wielu miejscach. Zawiodły (przepełniły się) wielkie zbiorniki retencyjne na Nysie Kłodzkiej. Nowo wybudowany wielki zbiornik w Czorsztynie na Dunaju ochronił skutecznie tylko kilka wsi poniżej zapory. W sierpniu 2002 r. klęska powodzi nawiedziła również pd.-wsch. Niemcy, Czechy i Austrię, powodując straty oszacowane na 18,5 mld euro. Telewizja pokazywała przerażające obrazy zatopionych centrów kultury europejskiej takich jak Praga i Drezno.

Powódź w 1997 r. zalała obszar o połowę mniejszy niż w 1934 r., lecz zatopieniu uległo trzy razy więcej zabudowań, 38 razy więcej mostów i 134 razy więcej kilometrów dróg.

Oprac. Magdalena Cag

KONIECZNA KOSMETYKA

Rynek w Tyczynie, a ściślej drzewostan znajdujący się na rynku, wymaga cięć pielęgnacyjnych. Rozmawiamy o tym z panem **Wiesławem Ziolo**, dyrektorem Firmy „Grin Estetyka” z Rzeszowa.

> *Dlaczego należy przycinać drzewa?*

- Aby zachować drzewo w dobrym zdrowiu, utrzymać formę i pokrój drzewa, uzyskać maksymalny efekt dekoracyjny na minimalnej powierzchni, utrzymać statykę drzewa a tym samym bezpieczeństwo mieszkańców. Cięcie jest zabiegiem pielęgnacyjnym o bardzo dużym znaczeniu dla miasta, usunięcie bowiem pewnych części drzewa sprzyja wzrostowi i kwitnieniu. Drzewa w miarę starzenia się osiągają okazałe rozmiary. Zbyt długie konary - mimo zdrowego wyglądu - mogą się nagle złamać podczas wichury. Im większa jest objętość korony, tym więcej soków kieruje się do młodych pędów wierzchołkowych, ze szkodą dla dolnych gałęzi. Wykonując cięcia zmniejsza się liczbę pędów do wyżywienia, zachowując ten sam system korzeniowy. Zabieg taki ofiaruje starym drzewom drugą młodość. Jego przyrosty stają się silniejsze, liście są większe i zdrowsze.

> *Skąd wiadomo ile należy dane drzewo przyciąć?*

- Prawdziwi ogrodnicy do każdego drzewa podchodzą indywidualnie, ustalając czy ma to być prześwietlenie, czy redukcja korony. Spotyka się przeciwników cięcia kwestionujących jego użyteczność na podstawie obserwacji kilku gatunków, które bez żadnej interwencji człowieka rosną i kwitną. Oczywiście, przyroda sama, w swoisty sposób przycina działając na nie wiatrem, śniegiem i mrozem. Ale w mieście nie możemy liczyć na te czynniki przy regulowaniu drzew, ze względu na bezpieczeństwo mieszkańców i ich mienia. Cięcie pozwala przyspieszyć i zmodyfikować naturalne procesy w celu zwiększenia urody drzew: bądź sprzyja ich zakwitnięciu, bądź nadaje efektowną formę, zapewniając przy tym zdrowie i pełny wigor.

> *Czy nie wydaje się Panu, że niektóre drzewa po przycięciu wyglądają nieestetycznie?*

- Wprawdzie cięcie może wydać się początkowo drastyczną operacją, lecz zachowanie drzew w dobrym zdrowiu jest naszym głównym celem. Wiadomo, że lepiej zapobiegać niż leczyć, zaś zabiegi pielęgnacyjne pozwalają uniknąć większość chorób. Silne i zdrowe gałęzie nie tylko wydają najładniejsze kwiaty i liście, ale również - dzięki łatwemu dostępowi promieni słonecznych - lepiej drewnieją i są odporniejsze na mróz oraz choroby.

Czy nie można drzew pozostawić w naturalnej postaci?

- Od wielu lat uważano, że pielęgnacja drzew polega na podcinaniu gałęzi od dołu, tak aby podnieść koronę drzewa do góry. Była to teoria, która miała rację bytu w lasach, gdyż tam potrzeba było nam drzewa, które miało wzrost i gruby pień, aby później wykorzystać go jako materiał opalowy lub budowlany. W miastach, gdzie drzewa posiadają system korzeniowy słaby, gdzie jest zachwiana statyka drzewa - należy koronę utrzymywać na niewielkiej wysokości, a tym samym uzyskać efekt ozdobny.

Wbrew rozpowszechnionej opinii, kwiaty nie są jedyną ozdobą drzewa. Nie zapominajmy o kształcie i barwie liści, barwie gałęzi, a nawet pokroju, które są często trwalsze od urody kwiatów. Przemyślane cięcie uwydatnia te zalety.

> *Czy Panu podoba się rynek w Tyczynie i co by Pan ewentualnie zmienił?*

- Na pewno władze miasta myślą o przyszłości płyty rynku. Z moich obserwacji w innych miastach wynika, że jest tendencja do powrotu do dawnego wyglądu. W Tyczynie odtworzenie rynku sprzed ponad sześciu wieków byłoby trudne, ale można się zastanawiać nad koncepcją powrotu np. do okresu międzywojennego.

> *Dziękuję za rozmowę.*

Rozmawiała Magdalena Cag

Bezpłatne worki

Gospodarka Komunalna w Błazowej Sp. z o.o. w porozumieniu z Urzędem Gminy Tyczyn informuje, że dla gospodarstw domowych w Budziwoju i Białej będą rozprowadzone bezpłatnie odpowiednio oznakowane worki na surowce wtórne: makulaturę, plastik, metal, szkło białe i kolorowe. Worki, wraz z harmonogramem ich odbioru, można dostać we wszystkich sklepach na terenie Budziwoja i Białej. Szczegółowe informacje można znaleźć na odwrocie harmonogramu wywozu. W najbliższym czasie podobna akcja będzie zorganizowana na terenie pozostałych miejscowości Gminy Tyczyn.

Posegregujmy odpady i skorzystajmy z bezpłatnego ich wywozu.

Przestawiamy zegary

Z soboty na niedzielę (26/27 marca) nastąpi zmiana czasu z zimowego na letni. Przesuwamy wskazówki zegarów z godziny 2.00 na godzinę 3.00 rano!

Śpimy więc o jedną godzinę krócej, lub jak kto woli, wstajemy o godzinę wcześniej.

Na Rezurekcję, zgodnie z tradycją, pójdziemy więc bladym świtem.

Zmiana granic kosztuje ...

Oobowiązki i koszty, jakie ponoszą mieszkańcy w związku ze zmianą granic:

- > paszport - bez zmian,
- > dowody osobiste w związku ze zmianą granic pokrywa organ, który przyłącza (Miasto; należy jednak dwukrotnie odwiedzić Urząd Miasta - w celu złożenia wniosku i w celu odebrania dowodu, mieć dwa zdjęcia (nie pobiera się opłaty za wydanie dowodu osobistego od osób zobowiązanych do wymiany dowodu osobistego z powodu zmiany nazwy miejscowości, nazwy ulic lub numeru domu),
- > prawo jazdy: 75 zł + dwukrotne przybycie do Urzędu Miasta,
- > dowód rejestracyjny: 180 zł + trzykrotne przybycie do Urzędu Miasta (wniosek, pozwolenie tymczasowe, dowód),
- > w Urzędzie Skarbowym: obowiązek złożenia zgłoszenia aktualizacyjnego NIP 3 dla osób fizycznych, NIP 2 dla spółek i organizacji - w ciągu miesiąca, NIP 1 dla płatników VAT - w ciągu 14 dni, NIP 3 można złożyć za pośrednictwem Urzędu

Miasta, gmina przesyła dane do PESELa, > posiadacze książeczek wojskowych: zgłosić się z książeczką do WKU i poinformować o zmianie adresu, > w banku: należy wypełnić druk: dyspozycję zmiany adresu - nieodpłatnie, korespondencyjnie lub osobiście, > osoby posiadające umowy z Zakładem Gazowniczym: przyjść do Zakładu z zaświadczeniem o zmianie adresu i zgłosić to do celów korespondencyjnych: pocztą przychodzą rachunki, następuje to nieodpłatnie, ale jest bardzo ważne, w Zakładzie Energetycznym: być może nowe umowy rozniosą inkasenci, > ZUS: dla pracowników pracodawca, dla bezrobotnych PUP, prowadzący działalność gospodarczą sami, wypełnia się druk ZUA (płacący samą składkę zdrowotną ZZA), należy osobiście udać się do ZUS, > posiadacze nieruchomości w gminach, które wejdą w granice Rzeszowa powinni w ciągu 1 miesiąca zgłosić to w PODGK w Rzeszowie dokumentując zmianę adresu (np. poświadczona kserokopia dowodu osobistego) oraz w Wydziale Ksiąg Wieczystych - nie jest to obowiązkowe, ale konieczne np. przy sprzedaży działek, zmienia się obręb i numer działki, posiadacz działki musi na własny koszt sporządzić dokumentację geodezyjną (wypis

i wyrzys z ewidencji gruntów, ewentualnie synchronizacja - koszt dokumentacji ok. 200-300 zł) oraz złożyć wniosek o zmianę w księdze wieczystej, koszt wniosku ok. 40-50 zł od działki, > dla osób prowadzących działalność gospodarczą: obowiązek zgłoszenia zmiany w urzędzie gminy właściwej dotychczasowo, gmina wydaje zaświadczenie o zmianie wpisu pobierając 50 zł, z tym zaświadczeniem do Urzędu Statystycznego po nowy REGON (nieodpłatnie w ciągu 14 dni) i do Urzędu Miasta po nowy wpis (już nieodpłatnie), > pacjenci powinni zgłosić do swojego lekarza rodzinnego/ pielęgniarce/ położnej, wypełnić deklarację, która jest wprowadzana do baz danych, którą ZOZ przekazuje do NFZ, > studenci: zgłosić w dziekanacie zmianę adresu; pracownik dziekanatu skreśla dotychczasowy adres w indeksie i legitymacji, podbija pieczęć, > uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz studenci z terenów, które wejdą w skład Rzeszowa, stracą możliwość ubiegania się o stypendia unijne dla mieszkańców wsi i małych miasteczek.

Potrzebne są legitymacje!!!

Emeryci i renciści mieszkający w gminie Tyczyn, którzy chcą korzystać z przysługujących im zniżkowych przejazdów autobusami Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego, muszą wyrobić specjalne legitymacje. W przeciwnym razie, gdy kontroler złapie osobę bez legitymacji wydanej przez MPK, wypisze jej wysoki mandat. Aby zostać posiadaczem takiej legitymacji potrzebne jest zdjęcie, dowód tożsamości oraz decyzja o przyznaniu emerytury bądź renty. Jej koszt to 50 groszy. Legitymacje można wyrobić w punktach MPK przy ul. Grotgera i Lisa Kuli w Rzeszowie.

Tych specjalnych legitymacji nie muszą posiadać osoby, które ukończyły

70 lat i korzystają z bezpłatnych przejazdów autobusami MPK; w razie kontroli okazują tylko dowód osobisty.

Specjalne legitymacje dla emerytów i rencistów władze rzeszowskiego MPK rozpoczęły wydawać w 2003 r. na mocy uchwały przyjętej przez Radę Miasta. Wprowadzenie legitymacji miało na celu ułatwienie pracy kontrolerom i zapobiegało wielu nadużyciom, gdy np. z legitymacji emeryta korzystały osoby, którym ulgowy przejazd nie przysługiwał.

Zatem pamiętajmy o zaopatrzeniu się w legitymację - dokument, który uwiarygodni nasze uprawnienia do ulgowych przejazdów autobusami MPK - zarówno na terenie gminy, jak też w Rzeszowie.

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej Antoniego Jonkisz

odbywa się w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca w godz. 11.00-14.00 pok. 27

(I piętro UGiM).

Najbliższy dyżur 4 kwietnia 2005 r.

Burmistrz Gminy Tyczyn Kazimierz Szczepański

przyjmuje mieszkańców gminy i interesantów w każdy poniedziałek w godzinach od 8.00 do 15.30

(I piętro)

* Tanie usługi kserograficzne, kolorowe, czarno-białe.

* Akcesoria biurowe.

NOWOŚĆ:

druki akcydensowe i chemia gospodarcza w dobrej cenie.

* Rolki do kas fiskalnych

Rynek 19 (obok Urzędu Gminy)

Nie niszczy, bo...

Na terenie gminy częstym zjawiskiem jest niszczenie znaków drogowych. Konsekwencją jest konieczność nieustannego uzupełniania znaków, ponoszenie znacznych wydatków finansowych oraz narażanie uczestników ruchu drogowego na utratę życia i zdrowia.

Warto więc wiedzieć, że za niszczenie znaków drogowych grozi kara 2 lat więzienia.

Przypominamy, że 31 marca br. upływa termin płatności za wieczyste użytkowanie działek gminnych. Należność należy wpłacać w kasie UGiM lub na konto Gminy Tyczyn nr **64 9164 0008 2001 0000 0286 0015** w Banku Spółdzielczym w Tyczynie.

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Kupię działkę rolną, pole w gminie Tyczyn (Biała, Budziwój).

(84/3) **Tel. 85-73-195**

Sprzedam działkę o pow. 23 ary rolno-budowlaną w Budziwoju.

(85/3) **Tel. 0-500-350-352, po 15.00**

Sprzedam działkę rekreacyjną o pow. 21 arów w Budziwoju (obok byłego Kółka Rolniczego).

(86/3) **Tel. 22-91-150**

Sprzedam działkę o pow. 54 ary w Hermanowej.

(87/2) **Tel. 22-91-509**

Kupię działkę budowlaną lub rolną. Okolice Tyczyna, Borku Starego, Kielnarowej.

(88/2) **Tel. 857-45-47**

Sprzedam działkę 38 arów pod sadownictwo z możliwością budowy altanki, granica Tycyzna, cena przystępna.

(89/2) **Tel. 22-19-700**

Kupię działkę o pow. ok. 50 arów z mediami, w Białej, Budziwoju lub Tycyzynie.

(90/2) **Tel. 0-504-353-333**

Sprzedam działki - o pow. 9 arów i 12 arów w Tycyzynie.

(91/1) **Tel. 0-692-812-549**

Kupię działkę rolno-budowlaną o pow. do 30 arów Biała Łany

(92/1) **Tel. 862-89-67**

Sprzedam działkę budowlaną o pow. 13 arów w Tycyzynie, koniec ul. Sadowej (przy nawrocie)

(93/1) **Tel. 86-57-945**

Sprzedam pole o pow. 0,5 ha z możliwością podziału na działki w Budziwoju.

(94/1) **Tel. 0-600-662-993**

Sprzedam działki: o pow. 1,16 ha wraz z domem mieszkalnym do remontu oraz opow. 0,31 ha w Hermanowej-Czerwonkach, uzbrojone..

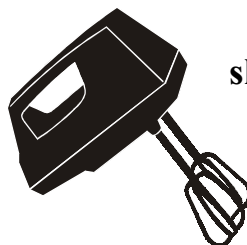
(95/1) **Tel. 22-98-565; 22-99-467**

Sprzedam działkę o pow. 0,48 ha w Borku Starym obok szkoły

(96/1) **Tel. 22-98-565**

Oferty „Sprzedam-kupię” zamieszczane są bezpłatnie.

OGŁOSZENIA

Zapraszamy do nowo otwartego sklepu AGD „Dom-Gos”.

Oferujemy wyroby gotowe i części wszystkich producentów (Zelmer, Whirlpool itd.)

Tyczyn ul. Grunwaldzka 16

Firma ASMERK

- * Montaż wkładów kominowych kwaso-żaroodpornych
 - * Nasady kominowe, wentylacje
 - * Prace kominowe (ocieplanie)
 - * Projektowanie i wykonawstwo zadaszeń poliwęglanowych
- Tel. (0-17) 85 69 457; 0 507 038 600
e-mail: jp2@asmerk.pl www.asmerk.pl

STRUG-PEX, Tyczyn, ul. Podwale 27 a,
tel. 22-19-101; 0-603-752-965

Oferuje wymianę i sprzedaż opon letnich i zimowych do samochodów:

- * osobowych,
- * dostawczych,
- * ciężarowych

po atrakcyjnych cenach hurtowych i detalicznych

- * Nagrobki - Grobowce
Lastriko - granit (różne kolory)
- * Tablice, wizerunki

Firma IMPALA

Tomasz Janik, Borek Stary 340 a

Tel. 22-98-097

GŁOS TYCZYNA

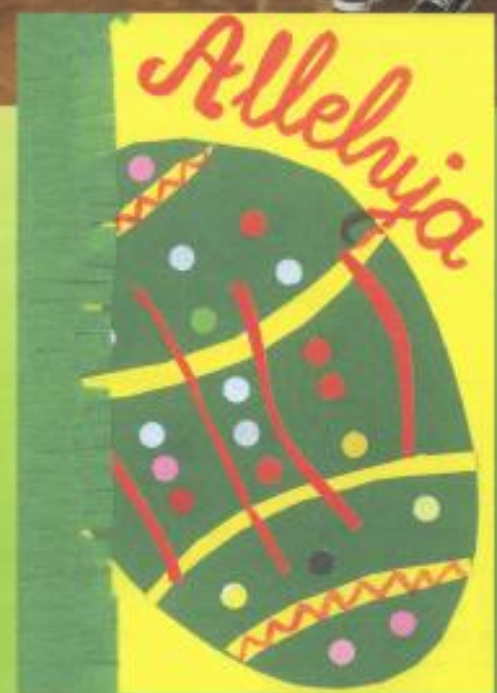
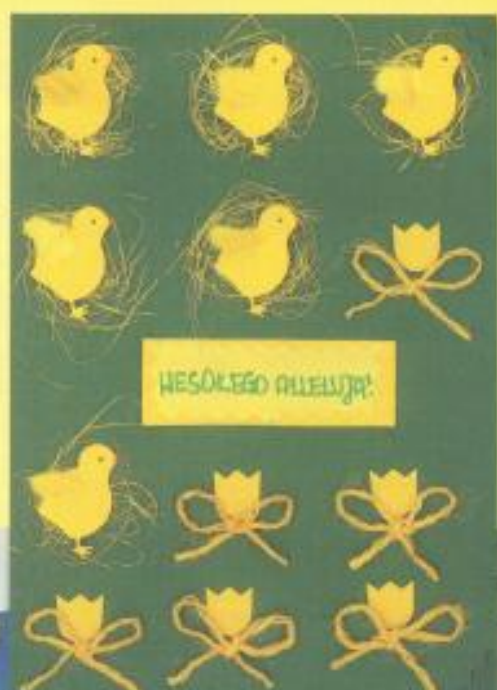
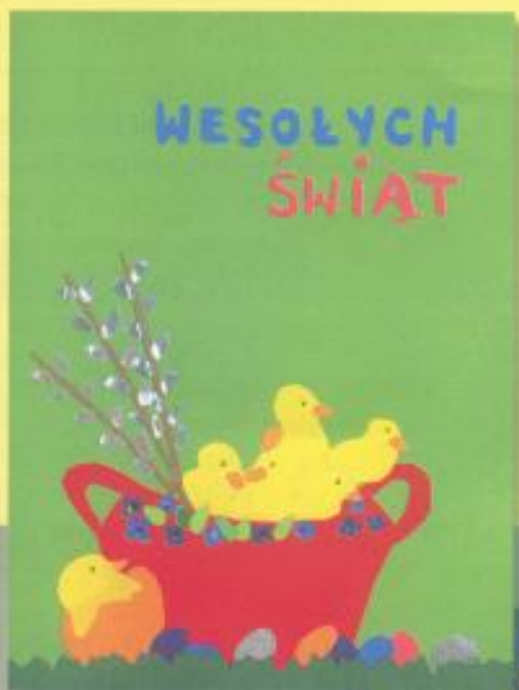
- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: **Jerzy J. Fąfara** - redaktor naczelny, **Jacek Kotula**, **Alicja Kustra**, **Marta Leniart**, **Zofia Matys**, **Barbara Samolewicz**, **Kazimierz Szczepański**, **Halina Złamaniec**.

Wydawca: Urząd Gminy i Miasta w Tycyzynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Gminy i Miasta, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa UGiM w Tycyzynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 22-99-345
Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

Prace zgłoszone do konkursu „Świąteczna Kartka Wielkanocna”, zorganizowanego przez Szkołę Podstawową w Budziwoju. Na zdjęciu - młodzież szkolna z Budziwoja uczestnicząca w uroczystości ogłoszenia wyników i rozdania nagród.